

Smartphone is alleskunner en onze beste vriend

Nieuwe technologie helpt de mens steeds meer, maar moet dan wel de menselijke maat bedienen, vindt trendwatcher **Sander Duivestein**.

De relatie tussen mens en technologie is nog nooit zo hecht en intiem geweest. In het begin van het digitale tijdperk nam de mainframe-computer een complete kamer in beslag. Twee decennia later veroverde de personal computer het bureau om vervolgens in de vorm van een laptop een plek op onze schoot te bemachtigen. En nu is de smartphone in onze broekzak of handtas beland. Deze mobiele verschijning dragen we altijd bij ons. Het apparaat is als het ware een verlengstuk van onze hand en lijkt onlosmakelijk verbonden met ons lichaam. We reserveren er zelfs een speciaal plekje voor op ons nachtkastje, omdat we geen moment zonder kunnen.

Dankzij de smartphone hebben we altijd en overal informatie onder onze vingertoppen en is alle kennis ter wereld binnen handbereik. We besteden via het apparaat zelfs ons geheugen uit aan de cloud. Wie onthoudt er nog telefoonnummers? En waar zouden we tegenwoordig zijn zonder een navigatiesysteem? We vertrouwen er blindelings op en volgen gedachtenloos de aanbevolen route, ook als die volkomen onlogisch of ronduit fout is, getuige de verhalen die soms in de krant te lezen zijn over onfortuinlijke bestuurders die met de auto te water geraken omdat de navigatie apparatuur 'hier rechtsaf' commandeerde.

Een nieuwe fase dient zich aan waar technologie nog dichter op onze huid komt te zitten of zelfs onder

Een activiste maakt met haar smartphone foto's van een demonstratie in Spanje. Bij alle acties wereldwijd spelen mobieltjes nu een hoofdrol. FOTO REUTERS

de huid als implantaat in ons lichaam. Een fase waarin technologie steeds meer persoonlijke informatie verzamelt en een digitale context opbouwt teneinde ons nog beter van dienst te zijn.

Kunstmatige intelligentie

Als zodanig slaat het begrip 'wearable computing' dan ook niet alleen op de reeks van digitale gadgets die beschikbaar komen. Het heeft ook betrekking op de kunstmatige intelligentie die op de achtergrond alle verzamelde data verwerkt en op basis daarvan ons helpt in onze dagelijkse bezigheden door met relevante suggesties te komen danwel taken van ons over te nemen. De technologie is niet alleen veel persoonlijker maar ook veel slimmer. Denk hierbij onder andere aan Google Glass, slim-

me kleding, de toekomstige Apple iWatch, de FitBits, de Fuelbands, de Pebbles en de smartwatches van Nissan, Samsung en Adidas, maar ook andere persoonlijke en slimme technologieën zoals IBM Watson, Apple's Siri en Google Now.

Technologie wordt intelligenter, intiemer, persoonlijker, intuïtiever en meer anticiperend. Technologie wordt hierdoor een wezenlijk onderdeel van onze identiteit. We kunnen niet meer zonder. Technologie is onze alleskunner, onze steun en toeverlaat, het is de leraar die ons les geeft, de coach die ons aanstuurt, de dokter die ons geneest, het is de moeder die voor ons zorgt en de vader die ons beschermt, het is de partner die ons liefheeft. Is zo'n toekomstscenario een brug te ver? Volgens bioscoopbezoekers niet. Begin volgend

jaar verschijnt de film 'Her' in de bioscopen. Het laat een toekomstscenario zien waarin de mannelijke hoofdrolspeler een relatie aangaat met een kunstmatige intelligentie die letterlijk en figuurlijk in al zijn behoeften voorziet. Stemmen gaan al op om Scarlett Johansson de Oscar voor de beste vrouwelijke hoofdrol te geven, terwijl ze niet eens in beeld te zien is; slechts haar stem is te horen. Zo overtuigend en aannemelijk komt deze virtuele assistente over. En laten we eerlijk zijn, wie wil niet Scarlett als hulpje?

Menselijke maat

Dat dit opnieuw ingrijpende gevolgen gaat krijgen, staat als een paal boven water. Nieuwe vormen van interactie tussen mens en machine gaan verder dan het scherm en de aanraking ervan. De nieuwe vormfactor borduurt voort op een vijftigjarige evolutie van technologie langs de assen van miniaturisering, toenemende rekenkracht, connectiviteit en personalisering van allerhande apparaten, data en diensten. Draagbare technologie kan ons voortreffelijk bedienen, versterken, zorgen voor een verhoogde productiviteit en zelfs helpen onze menselijke beperkingen te overstijgen. Slimme apparaten die we om, op of in ons lichaam dragen, gaan fungeren als een zesde zintuig, nadat de smartphone zich al als verlengstuk van het menselijk lichaam manifesteert. Voorwaarde is wel dat we de nieuwe relatie met technologie goed vormgeven. Technologie moet de menselijke maat bedienen, zonder dat technologie de mens een maat dicteert.

Sander Duivestein

trendwatcher op het gebied van nieuwe technologie, onderzoeker bij IT-dienstverlener Sogeti. Zijn blogs over technologie verschijnen op sanderduivestein.nl

Wieg vraagt om een kind

Jitke Jasperse
kunsthistoricus

Een wieg vraagt om een kind. Dat vond tenminste de kunsthandelaar die onlangs een rijkversierde houten wieg aan het Rijksmuseum verkocht (*Trouw*, 19 december). Hij leverde er een achttiende-eeuws naakt Jezuskind bij.

Volgens conservator Frits Scholten krijgen bezoekers echter geen "eerlijk beeld" als zij dit Christuskind in de gotische wieg zien liggen en daarom wordt de wieg leeg tentoongesteld. De wieg is in het museum sowieso al uit zijn middeleeuwse context gerukt. Wat de bezoeker in het museum te zien krijgt, is een geconstrueerd beeld van de Middeleeuwen. Dit beeld ontstaat niet alleen door een zorgvuldige selectie en presentatie van objecten, maar ook door de toevoeging van tekst en uitleg. In hoeverre kan er dan sprake zijn van "een eerlijk beeld"?

Het Rijksmuseum dat middels beelden een verhaal over de Middeleeuwen wil vertellen, kan deze vraag niet afdoen met het leeglaten van de gotische kribbe.

len

contact

**Redactie
Opinie
Trouw**
Postbus 859
1000 AW
Amsterdam
t 020-5629444
opinie@trouw.nl

Opinie is een vrijplaats voor discussie. Alle stukken zijn op persoonlijke titel. Artikelen tellen maximaal 650 woorden, Brieven maximaal 150. De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen te weigeren, te redigeren of in te korten. Bijdragen worden ook via internet, databank of anderszins verspreid. Eventuele auteursrechten blijven berusten bij de schrijver. Inzendingen graag voorzien van naam, adres en telefoonnummer, ook de e-mails.